

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

PSILOCIBINO TERAPIJA OBSESINIO KOMPULSINIO SINDROMO GYDYMUI. ATVEJO APRAŠYMAS

Darbo autorius. Kasparas AŠOKLIS (IV kursas).

Darbo vadovas. Dokt. Robertas STRUMILA, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Įvadas. Obsesinis-kompulsinis sutrikimas (OKS) yra lėtinė liga, kurios paplitimas per visą gyvenimą siekia 2-3 proc., tai reiškia, kad jis yra ketvirta pagal paplitimą dažniausia psichiatrinė diagnozė. Be to, OKS dažnai apsunkina komorbidiški kliesediai, savižudybės rizika, panikos atakos, depresijos.

Klasikiniai psichodelikai, tokie kaip psilocibinas, veikia smegenų serotonino sistemą ir sukelia pakitusią sąmonės būseną, kuri gali būti terapiškai naudinga. XX a. šeštajame ir septintajame dešimtmetyje atlikti darbai ir naujesni kontroliuojami tyrimai rodo naudą gydant panašias būkles. Nors empiriškai pagrįstas obsesinio kompulsinio sutrikimo (OKS) gydymas yra naudingas daugeliui pacientų, nemaža dalis vistiek patiria išliekančių simptomų ir sutrikimų. Taigi, reikia ištirti naujus terapinius metodus gydant OKS.

Darbo tikslas. Pristatyti klinikinį atvejį, kai pacientė serganti OKS sumažino šios ligos simptomus vartodama psilocibino terapines dozes.

Atvejo aprašymas. Pacientė (34 metų) paauglystėje ir jauno suaugusiojo amžiuje turėjusi obsesinių minčių apie kūno higieną, namų švarą ir tvarką, sveikatos sutrikimus, vykdžiusi kasdienius ritualus susijusius su savo kūno švarinimu, namų tvarkymu ir hipochondrišku elgesiu dėl sveikatos.

21 metų pirmą kartą kreipėsi dėl cistų krūtinės srityje, kurių pati sau negalėjo apžiūrėti dėl pastovios baimės surasti auglj. 23 metų pirmą kartą kreipėsi pas psichiatrą. Jai buvo diagnozuotas adaptacijos, nerimo ir depresijos sutrikimai. Buvo išrašyti SSRI grupės antidepresantai, kuriuos metų bėgyje pacientė nustojo vartoti. Jie buvo efektyvūs kontroliuoti OKS simptomus, tačiau pacientei pasireiškė emocinis blankumas, vienas iš SSRI šalutinių poveikių, kurių ji negalėjo toleruoti. Ypatingų alergijų nenurodo. 2021 metais pradėjo lankyti individualią psichoterapiją.

2021 metais, spaudoje perskaičiusi naujausius mokslinius tyrimus, namų sąlygomis pradėjo mikrodozuoti psilocibiną – kas trečią dieną dozėmis nuo 0,1 g iki 0,06 g. Pavartojus šios medžiagos pacientė jautė nuotaikos pakylėjimą, jai lengviau sekėsi darbuose, pagerėjo miego kokybė. Tačiau simptomai atsinaujino. 2022 metų pabaigoje du kartus vartojo psilocibiną „terapine“ doze (4,2 – 4,5 g) prieš tai pasikonsultavusi su psichaitru, o seanso metu buvo prižiūrima dviejų psichoterapeutų. Vertinant pacientės psichologinę būseną subjektyviu vizualinės analoginės skalės metodu (0 balų – labai bloga nuotaika, 10 – puiki), 2021 metų žiemą ji savo būseną apibūdintų 3 balams, po dviejų terapinių dozių 8 balams, šiuo metu 8 balams. Pacientė priklausomybės

psilocibinui šiuo metu nejaučia, ir kartoti jo vartojimonenori. Pokalbio metu, pabrėžė, kad vartojimas buvo tik terapiniais, o ne rekreaciniais tikslais.

Išvados. Dabartiniai įrodymai apie psilocibino terapiją OKS gydymui turi ribotus įrodymus. Šiuo metu manoma, kad daugybė faktorių lemia sėkmingą OKS gydymo potencialą, o tai skatina vykdyti daugiau tyrimų. Dabar vyksta atsitiktinių imčių kontroliuojami tyrimai, kuriuose tiriamas psilocibino poveikis sergant OKS. Šie ir būsimi tyrimai leis nustatyti saugias ir efektyvias dozes bei standartizuoti gydymo protokolą, kuris užtikrintų psichologinius ir fiziologinius saugumo reikalavimus.

Mūsų aptartas atvejis parodo, kad pacientei pavyko sumažinti OKS simptomus su psilocibono pagalba. Dėl to svarbu pranešti apie tokius atvejus, nes sisteminių tyrimų prieinamumas šia tema literatūroje yra labai ribotas. Tyrimai apie psilocibino terapiją gydant OKS turėtų būti finansuojami ir tinkamai atliekami saugioje, mokslinėje aplinkoje, kad būtų objektyviai įvertintas psilocibino naudojimas gydant OKS.

Raktažodžiai. Obsesinis kompulsinis sutrikimas; nerimo sutrikimas; psichoplas-togenas; psilocibinas; 5-HT_{2A} agonistai.